

КАФЕДРА ФІНАНСІВ

Анікіна М.І.

ст. гр. ЕФІм-11

Науковий керівник – к.е.н., доц. Скоропад І.С.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ

Вирішальну роль в житті людини відіграє її виховання та освіта. Якщо виховання дитини є головним завданням батьків, то забезпечення необхідного рівня освіти – прерогативою держави. Для реалізації цього права держава має забезпечити стабільне функціонування і розвиток освітньої та наукової галузей.

Видатки на науку, освіту, охорону здоров'я, культуру належать до поточних видатків бюджету. Уряд бюджетний тягар переклав на вищі навчальні заклади через так званий спеціальний фонд, який формується за рахунок надання послуг, оренди, виконання науково-прикладних розробок, ведення господарчих робіт, отримання плати за навчання.

У розвинених країнах на освіту припадає 10% ВВП і більше, також до фінансування освіти долучаються громадські організації, місцева влада та батьки. В Україні протягом останніх років видатки на освіту складають в середньому 2,4% ВВП (табл. 1).

Таблиця 1

	2007	2008	2009	2010	2011
Видатки бюджету на освіту	15 149,7	21 554,3	23 925,7	28 807,5	31 140,9
ВВП	720 731	948 056	913 345	1 082 569	1 316 600
Видатки у % до ВВП	2,1	2,3	2,6	2,7	2,4

Брак фінансування освіти значно впливає на її якість. Оснащеність технікою в Україні є низькою, до прикладу на 1 комп'ютер припадає 28 учнів та 9 студентів, в той час як в Європі цей показник складає 5-7 учнів. Підручниками повністю забезпечені у 2012 р. лише перший та випускний класи, у вузах рівень забезпечення підручниками складає 65%. Доступ до інтернету мають лише 72% вузів та 64% шкіл.

Недостача коштів в освітній сфері впливає на заробітні плати. Так середня заробітна плата вчителів становить 2 529 грн. (325 дол.), найбільша у Києві – 3 497 грн., а найнижча у сільській місцевості – 1 500 грн. Порівнюючи з іншими країнами, можна зробити висновок, що українські вчителі найбідніші, оскільки у Білорусії вчитель заробляє 362 долари США, у Чехії – 1 615, в Італії – 2 511 дол., в Англії – 3 265 дол., у США – 4 405 дол., в Японії – 4 583 дол., у Люксембургу – 7 500 дол.

Згідно статистики Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 43% вчителів працюють понад 20 років, 33% – від 11 до 20 років, 14% – від 6 до 10 років та лише 10% працюють до 5 років (рис.1). Отже, бачимо, що престижність професії в останній час суттєво знизилась. Тому перед державою стоїть завдання щодо підвищення заробітної плати, формування та пропаганди позитивного іміджу професії, а також формування пакету соціального захисту.

У 2012 році підвищено базовий рівень стипендій, але зміни суттєво не вплинули на існуючий розмір стипендій, оскільки їх новий базовий рівень майже однаковий із рівнем стипендій, що фактично отримували студенти у цьому році за рахунок індексації базового рівня затвердженого у 2008 році. Разом з тим стипендія все рівно залишається меншою від прожиткового мінімуму.

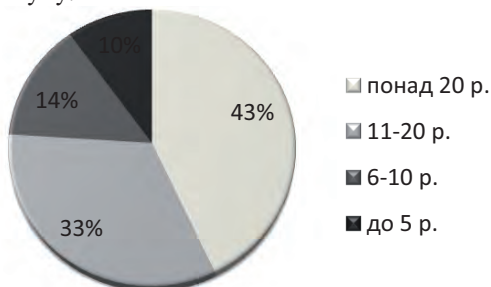

Рис. 1. Педагогічний стаж роботи вчителів

Ще однією проблемою є недостатність технічних професій. Лише 20% абітурієнтів у 2012 році хочуть здобути робітничу спеціальність, 50% вибирає юриспруденцію, суспільні науки та економіку, а от лікарями, професія яких у попиті, особливо в селах, хочуть стати лише 5% випускників. Звідси й проблема з безробіттям молоді. Для вирішення цього питання необхідно зацікавити абітурієнтів у виборі потрібних професій. Це можна здійснити через рекламу в засобах масової інформації, збільшення державного замовлення, підвищення престижу професій.

На шляху до покращення рівня освіти держава робить великі кроки вперед. У 2009 році була розроблена Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки, за якою Міністерство освіти і науки України запланувало здійснити заходи щодо розроблення законодавчої, нормативно-правової та науково-методичної бази, запровадження бюджетної підтримки розвитку інноваційної інфраструктури, розвиток мережі регіональних інноваційних структур, створення наукових парків на базі провідних вищих навчальних закладів, формування інноваційно-активних територій та ін. [2;560]

У 2012 році здійсненні конкретні кроки на шляху розвитку освіти: забезпечено першокласників повним комплектом підручників, запущено програми будівництва і реконструкції шкіл, а також розширення мережі дитячих садочків, закуплені шкільні автобуси, підвищено стипендії, активно проводиться реформа вищої школи, вперше планування державного замовлення для вузів здійснено з урахуванням думки Федерації роботодавців, збільшено державне замовлення у 3 рази, порівняно з 2011 роком, ін. [3]

Отже, освіта розвивається і нам потрібно зважати на допущені раніше помилки та ні в якому разі не робити крок назад. Адже якісна освіта сьогодні – це процвітання держави в майбутньому.

1. Закон України "Про освіту" зі змінами та доповненнями від 10.08.2012р.
2. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт.-упоряд.: Г.О. Андрощук, І.Б. Жилияв, Б.Г. Чижевський, М.М. Шевченко. – К.: Парламентське видавництво, 2009. – 632с.
3. Северин Сорока Освіта – інвестиції в майбутнє [Електронний ресурс]. – <http://www.volynregion.org/news/2304-osvita---investytsii-v-maibutnie.html>

Брень Р.В.

ст. гр. ЕФІМ-13

Науковий керівник – к.е.н., проф. Партин Г.О.

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Зростання потреби західного регіону України в інвестиційному капіталі при обмеженості вкладення його вітчизняними інвесторами створює необхідність у залученні іноземних інвестицій.

Світова практика засвідчує, що інвестиції вкладають лише у найсильніші територіально-галузеві угруповання, які завдяки своєму динамічному розвитку допомагають скоротити термін окупності інвестицій. Для визначення таких угруповань проводять комплексну оцінку інвестиційної привабливості регіону, що включає аналіз усіх показників його соціально-економічного та інноваційного розвитку, фінансового забезпечення, розвитку інфраструктури тощо. Основні показники, які можна використовувати при проведенні такої оцінки наведено в таблиці 1. За підсумками представлених показників можна зробити попередні висновки про інвестиційну привабливість областей західного регіону України. За фактичними показниками діяльності перспективнішою для інвесторів є Львівська область. Основним поштовхом в останні роки для розвитку цієї області була підготовка та проведення Євро-2012, однак піднесення відбулося в основному тільки в обласному центрі місті Львові, який і став основним центром західного регіону України щодо надходження інвестицій з-за кордону. Тут відбувся поживлений розвиток на ринку праці через прискорену розбудову об'єктів туристично-рекреаційної інфраструктури, покращилась транспортна інфраструктура та збільшилися капітальні інвестиції на охорону навколишнього середовища та покращення благоустрою міста. Проте, як для цієї, так і для інших західних областей України постає ряд проблем, які вимагають прийняття управлінських рішень, щодо покращення інвестиційного клімату, як на державному так і на регіональному рівнях.

Загальні проблеми розвитку економіки західного регіону України, які перешкоджають підвищенню рівня інвестиційної привабливості його областей, спричинені передусім посткризовим спадом виробництва в основних сферах господарювання (промисловості, сільському